

Veenweiden en klimaatverandering

- stelling 1 -

Cees Kwakernaak
Alterra / Wageningen UR

Stelling 1

Klimaatverandering:

- A. **versterkt de problemen van de veenweiden**
- B. maar stelt ook zijn eigen eisen aan te nemen maatregelen

Effect klimaatverandering op bodemdaling

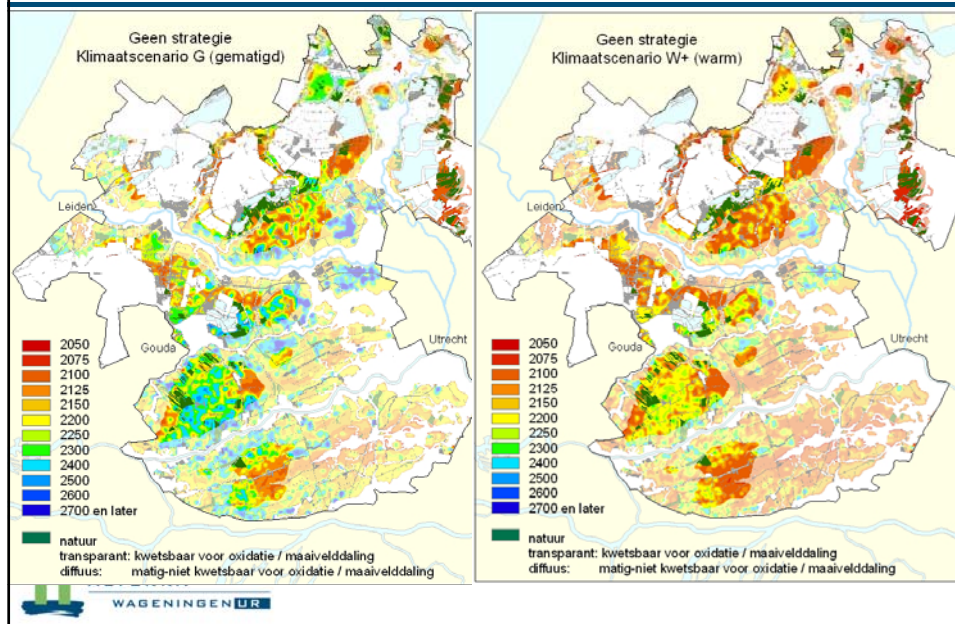
	Drooglegging (cm)	Bodemdaling (cm)	
		2100	2100 (W+)
veen	30	69	116
veen	60	112	188
klei op veen	30	10	17
klei op veen	60	54	91

Toename bodemdaling bij W+: 60 – 70 %

Waarom is bodemdaling een probleem?

- Toename schade aan infrastructuur en gebouwen (paalrot)
- Waterbeheer complexer, storingsgevoeliger en duurder
- Peilhandhaving wetlands steeds ingewikkelder
- Belasting van sloot en plas met stikstof en fosfaat
- Uitstoot van broeikasgassen

Wanneer zijn veenbodems in het Groene Hart verdwenen?

Effect klimaatverandering (W+) op waterkwantiteit

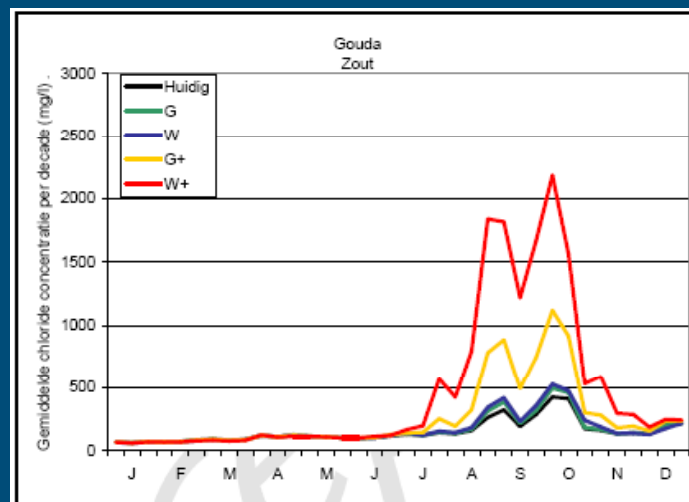
- Toename inlaatbehoefte West-NL (droog jaar):
  - 90 m³/s (nu)
  - tot 200 m³/s (2050 bij W+)
- Daling GLG bij W+ (2050): vaak > 25 cm

Effect klimaatverandering (W+) op waterkwaliteit

Komt bij Stelling 2 aan de orde, maar nu alvast:

Effect klimaatverandering op chloridegehalte

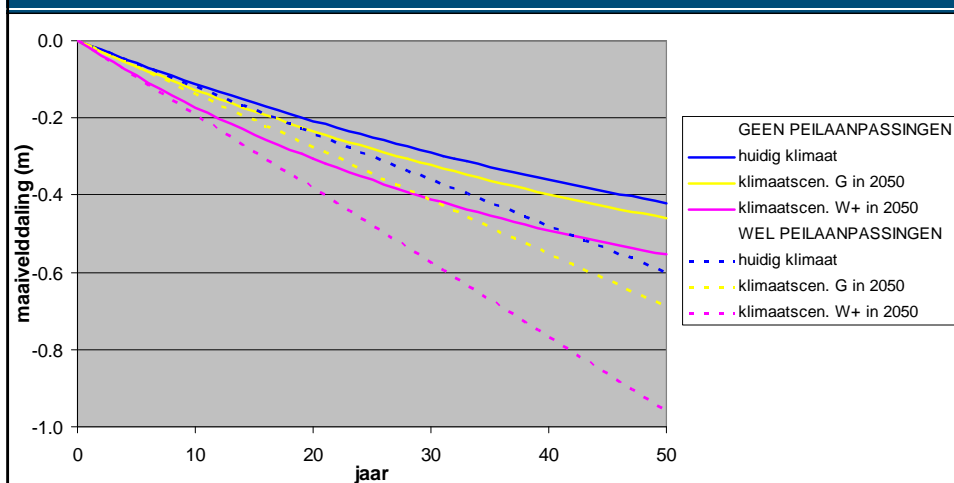

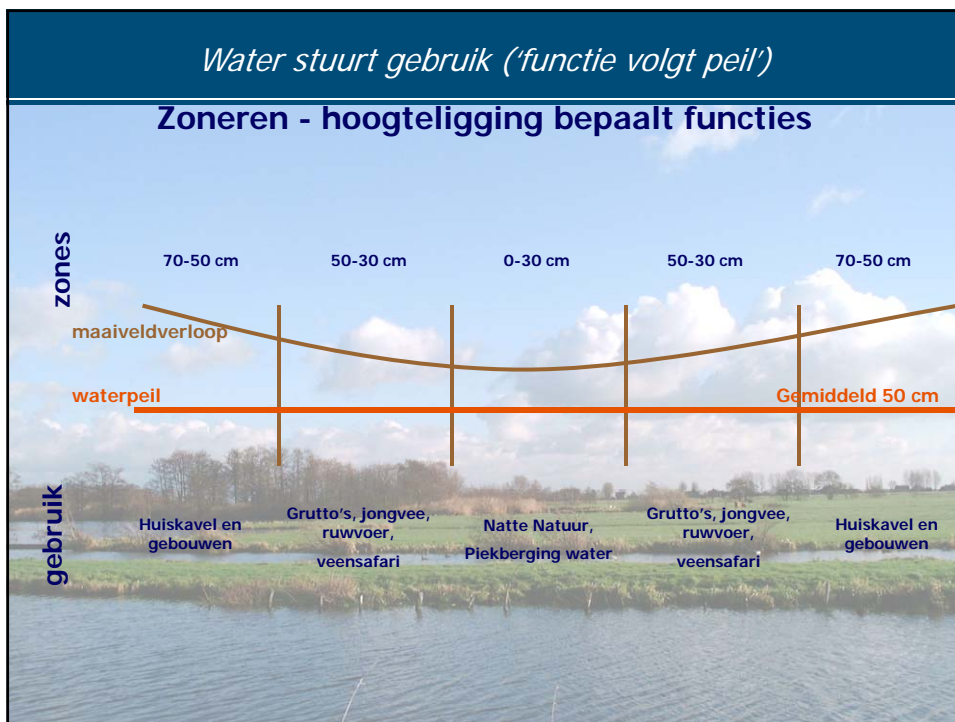
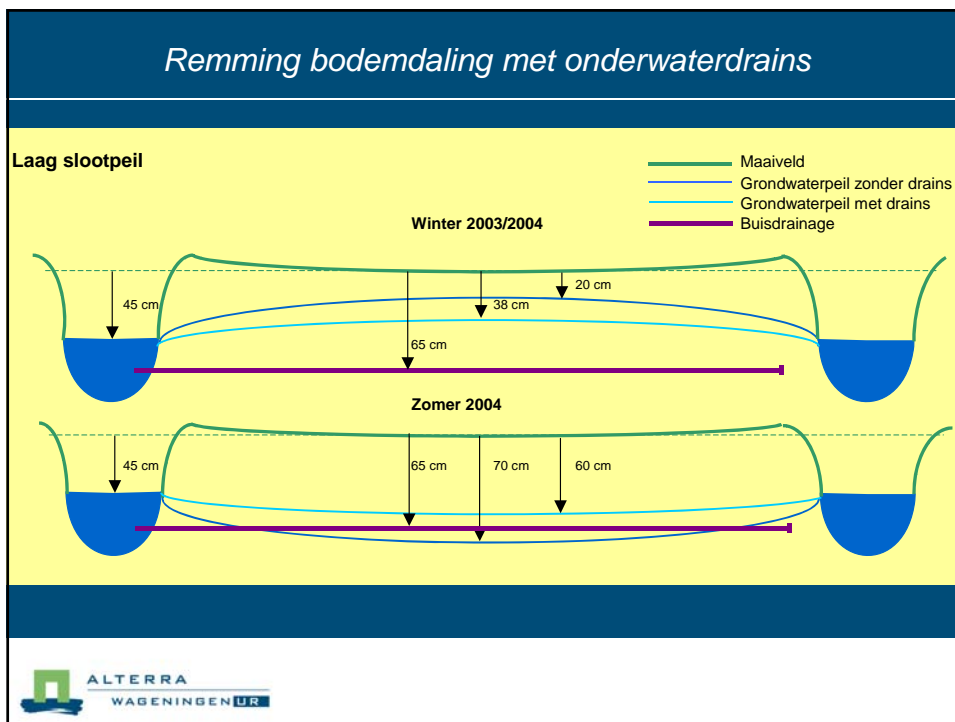
Stelling 1B

Klimaatverandering:

- A. versterkt de problemen van de veenweiden, maar
- B. **stelt ook zijn eigen eisen aan te nemen maatregelen (waterkwantiteit)**

Stoppen met peil aanpassing aan bodemdaling

Inrichting waterberging: Bergingsboezem

Voorraadberging +
piekberging

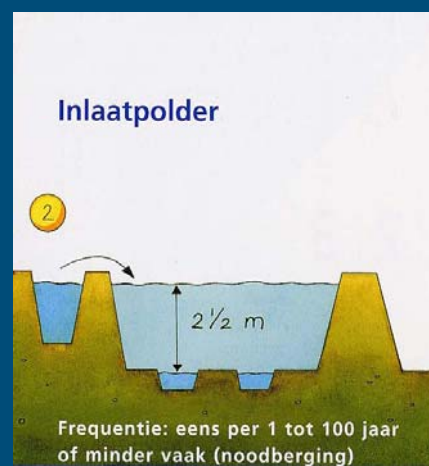
Medegebruik:
landbouw / natuur

Inrichting waterberging: Inlaatpolder

Piekberging + noodberging

Medegebruik: (landbouw)

Inrichting waterberging: Verbrede waterlopen

Voorraadberging +
piekberging

Medegebruik:
Natuur / landbouw

Inrichting waterberging: Nieuwe plas

Voorraadberging +
piekberging

Medegebruik:
Recreatie / wonen / energie-
opslag

Inrichting waterberging: Nieuwe moerassen

Voorraadberging

Medegebruik:
Natuur / energieteelt /
koolstofvastlegging

Inrichting waterberging: Berging aan de stadsrand

Voorraadberging +
piekberging

Medegebruik:
Recreatie, wonen,
energieteelt,
energieopslag en natuur

Tijd voor discussie

© Wageningen UR

